

מסורת הש"ס

א) מנחה (טו) ז' ויבין סו: סנטות כו. נסבות דגו: א) ופי' משלך תפוסת דיה רפ"ח (ו) ופי' מ"ש על הללון פסחים י"ג. ב) נב"ל: נוסח"א (ו) כי מ"י וכו' הנה"ל דק' ונל"א וכו' עד מה"לך ה"י (ג' טו) ר"ל.

הורגה אור השלם

1 וכל אשר יפל עליו מותם בטומא יטמא טבל בלי עץ או בגד או עור או שק עץ כלי אביר יעשה נטלאת כהם במים יובא וטמא עד הערב וטורי וירגא יא לב לא תלבש שעטנז צמר ופשתים חורו:

דברים כ"ב א

גליון הש"ס

ת"ס"י"ה שכן מטמא רב"ו ולא נגעים בראי' בת"כ. ומטמא כן תמנין רפ"ח דנגעים:

מוסף רש"י

מנין לרבות צמר גמלים ב. מטמא נגעים נגעים ח. ונראה ש' נגעה של עדים קרי נגעה לבי שאלו ק"י כשאר נגד וטמא.

רבינו תנאל

ואמרינן דר' ביה רבא מהורא ויחזיקתה דרבי. ואמר רב תמן בר יצחק אהא דתנא רבי ירמיה ישמעאל תרואל ונאמר נגדים תמא ופרט לך הכותב באחד מהן צמר ופשתים אף כל צמר ופשתים.

במה מדליקין פרק שני שבת

מאו כגד. דכתיב בשרצים. או ריבויא הוא: דסניא ל"ג. דלא ממניחא היא היכי פליג עליה אומר מינעיא ליה לשלש על שלש הא תנא מני בהדיא שלשה על שלשה בשאר נגדים מניין אלא דרשא דרנא היא: גלי רחמנא בנגעים. דרבייה מן והכגד וה"ה לשרצים דכיון

מנא ליה נפקא ימאו כגד דתניא כגד אין לי אלא כגד אשלשה על שלשה בשאר נגדים מניין ת"ל או כגד ואב"י האי או כגד מאי עביד ליה מוכעי ליה לרבות שלש על שלש בצמור ופשתים דמטמא בשרצים ורבא גלי רחמנא גבי נגעים והוא הדין לשרצים ואב"י איכא למיפרך מה לנגעים שכן שתי וערב מטמא בהם ואידך אי ס"ד נגעים חמירי לכתוב רחמנא גבי שרצים וליתו נגעים מנייהו ואידך נגעים משרצים לא אתו דאיכא למיפרך מה לשרצים שכן מטמא בכעדרשה א"אמר אב"י האי תנא דבי רבי ישמעאל מפי' מאידך תנא דבי ר' ישמעאל דתני דבי רבי ישמעאל כגד אין לי אלא כגד צמר ופשתים מניין לרבות צמר גמלים וצמר ארנבים נוצה של עוים והשירין והכרך והסריקין תלמוד לומר או כגד רבא אמר כי לית ליה דלך תנא דבי רבי ישמעאל בשאר נגדים שלש על שלש שלשה על שלשה אית ליה והא רבא הוא דאמר שלשה על שלשה בשאר נגדים לרשב"א אית ליה תנא דבי רבי ישמעאל לית ליה הדר ביה רבא מההיא ואב"א א"הא רב פפא אמרה רב פפא אמר אף כל לאתווי כלאים כלאים בהדיא כתיבי ביה ז'לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יהדיו ס"ד אמונא ה"מ דרך לבישה אבל בהעלאה כל תרי מיני אסור ולאן ק"ו הוא ומה לבישה דקא מיתתני כולי גופיה מכלאים אמרת צמר ופשתים אין מדיי אחרניא לא העלאה לא כ"ש אלא דרב פפא י'בדותא היא רב נחמן בר יצחק אמר אף כל

בו.

נפקא ליה מאו כגד דתניא כגד בו. פירש כקונטרס דלא גרסינן דתניא דאי כרייתא היא היכי פליג אב"י ולאו פירכא היא דהא אב"י מודה דלו אחא לרבות שאר נגדים לאידך תנא דבי רבי ישמעאל כדאמר אב"י גופיה כמון והיינו היא כרייתא גופיה דלקמן אלא שקילתה רבא והא דקאמר לאב"י האי או מאי עביד ליה היינו אליבא דרשב"א והיך תנא דבי רבי ישמעאל אכל לאידך תנא דבי ר' ישמעאל אחא או לרבות שאר נגדים אפי' לשלש על שלש כדפריש' לעיל וילרנא דאמר לאידך תנא דבי רבי ישמעאל לא מרבה שאר נגדים אלא לשלשה על שלשה לא מפי' האי תנא דבי רבי ישמעאל מאידך וה"ו דהוה מני' למינעיא הכא ורנא האי או לכן תנא דבי ר' ישמעאל מאי עביד ליה דלא פליגי אב"י ורנא אלא אליבא דרשב"א וכמו שדורש אב"י כן קרי' למדרש רבא אליבא תנא דבי ר' ישמעאל דהכא:

תלמוד א"ש או כגד. תימנה דלקמן בפרק כמה אשה יולאה (דף סג): דרשין מאו כגד דאריג כל שהוא טמא וכי מימנא שקוליס הם ויבואו שניהם מ"מ כי פריך ואב"י האי או כגד מאי עביד ליה לימנא דאליטריך לאריג כל שהוא אפי' אם נמחק שם ספרים דכתיב בהן או כגד ויגרום דליף מאו כגד פשתים דכתיב גבי נגעים ענינא לרבא דליף שרצים מנגעים על ידי דגלי רחמנא וה"ה לענין אריג כל שהוא אלא לאב"י מאי איכא למימר: מה אנגעים שכן שתי וערב בטמא בהן. אכל בשרצים לא כדאמר בפרק כמה אשה (לקמן דף מה). יכול שאני מרבה את הכתלים ואת המשוחות מ"ל שק מה שק טווי ואריג אף כל טווי ואריג: א"ה ס"ד נגעים חמירי. הא ודאי דנגעים חמירי אלא מפרי' הר"ם דה"ק א"י ס"ד כדקאמרת דלו כגד לרבות ג' על ג' כגמר ופשתים חמירי:

שכן מטמא בכעדרשה. ורבא אפי' דפירכא גמורה היא לא חשיב ליה דלא הוה אלא גילוי מילתא בעלמא דגלי רחמנא בנגעים דג' על ג' קרוי כגד כגמר ופשתים והוא הדין בשרצים והקשה ה"ד יעקב מקורבי"ל הקדוש וימנא ק"ו (בב"ב) ועבר דטבור בשרצים טמא בנגעים ג' על ג' שטמא בשרצים אינו דין שטמא בנגעים ויש לומר דכלים יוכיחו שטמא בשרצים ולא בנגעים אף אי אביא ג' על ג' וכי תימנא מה לכלים שכן אין מנמאין ואין נעשין אכל המת כמחזור דג' על ג' נמי אין נעשה אכל כיון דלית בה פוחת טמא אי נמי שק יוכיח אי נמי כגד לצבע וכגד נכרי יוכיח שטמא בשרצים ואלא בנגעים כדאמר בת"כ ואת"ה דהכא משמע דעדשה הוה פחות מנגרים ותימנה לר"י כפסחים בריש אלו דברים (ד' סו): קאמר מלוצר חמור מבעל קרי שכן טעון פריעה ופרימה והרבה בעל קרי

עין משפט ור מוצה

קא א מ"י פרכי מה"ל כלס ת"ל א ופרכי וכלה כ: עב ב מ"י ס"ה מה"ל כלס הלכה יא: עב ג מ"י ס"ו מהלכות כלאים הלכה א סמג לאין דמא טשיע ר"ד סמג דמא ספ"ק א:

תוס' ישנים

א) וק"י דהא רב פפא דמרה חשמה חמא מילתא דרבא דאמר כי לית ליה כ"י על ג' ונראה לרב פפא נמי לא מריתן שאר נגדים אלא דוקא שלשה על שלשה והא דקאמר לאב"י מלשם ניחא ליה למינקט כלאים דמילתא דפסוקא דאמר ופשתים דוקא: ב) ד"ל דכשילוח המנות נפקא לן טמא שרן מובל טמא נפש יבשר ליתא למיפקר מה לשקן שכן מטמא בכעדרשה דאיכא למימר טמא חת יוכיח אכל גמ' ופשתים אחת לא ניחא היי טמא חת יוכיח דליפניו שרצים כגד ופיר ויחיה איכא למיפקר מה לנזר הכיה שכן שק מטמא שק ושאר כלים:

חמור שכן מטמא במשהו סבר ליה כרבי נתן דאמר כחתימת פי האמה משמע דחתימת פי האמה לא הוה פחות מנגרים והרבה לעיל מיניה קאמר זב חמור משרץ שכן טומאה יולאה עליו כעדרה הוה פחות מנגרים ומחתימת פי האמה ליפרוך (מה"ל) שכן מטמא בכעדרה ומיהו אי לא משמעמיה מסכנא אין להקשות דאיכא למימר דכעדרשה שהיא ענה כדמרדד לה הוה רחבה טפי מנגרים: מניין דרבות צמר נגעים. ואת"ה אמרי' לא הוה גמלים אח"י לא הוה ככלל כמר ומה קרי' ריבוי וי"ל דקתם כמר הוא של כבשים אכל של גמלים לא איקרי כמר קתם אלא כמר גמלים וכן שאר כמר והואיל דיש להם שם לוי איצטרך ריבוי כדאמר באלו טרפות (וחילין דף סב): אובי ולא אובי כוחלית: ונוצה ש"י עוים. תימנה מאי איצטרך ריבוי לנזפה של עוים הא כתיב שק בהדיא בקרא ושק הוה מדבר הבא מן העוים דמנוחה בפרק כמה אשה (לקמן דף מה): ומיך ר"י דשק הוה מן השער של עוים וההיא מיקרי שער ולא נזפה ומה דק דאיקרי נזפה עושים נגדים ולא שק ועל שם שמורטין אותה כמו נזפה התרגולין קרי ליה נזפה ואורי' דכן משמע בפרק ראשית הגז (וחילין דף קג). דקאמר דראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים דאמר קרא ראשית גז לאנן ואחיה גזיה גזיה מגז כבשי יתחמם (ואיז דף לא) ופריך תמס וילף גזיה גזיה מנכור ויהא נוהג אף בשוורים אמר קרא תמן לו ולא לשקו ופריך נזפה של עוים ליחייב אלמא נזפה לא הוה בכלל שק:

הדר' ביה רבא מההיא. ומשום שלא יחלוק ההוא תנא דבי רבי ישמעאל אהך הדר ביה מההיא דלעיל ולא מהך דהכא ואית ליה לרבא אף כל לאתווי שרצים ואת"ה בריש יבמות (דף ד: ושם) היכי פריך הש"ס והא תנא דבי רבי ישמעאל לית ליה דרבא ההיא דהכף מין כנף מנא ליה דלית ליה הא רבא אית ליה דאף כל קאי אשרצים דאי לאו אף כל ה"ה דמיירי גבי שרצים ככל נגדים וכו' על ג' אכל השמא דאמר אף כל כמר ופשתים אצטרך או לרבות שלשה על שלשה בשאר נגדים אכל שלש על שלש בשאר נגדים לא וי"ל דהתם קאמר אליבא דרב נחמן בר יצחק דאמר אף כל לאתווי יצית דהשתא ודאי לית ליה דרבא דליתו מחייב שאר מינים בלתי: א"ה דרב פפא בשרצים ופשתים ויהא. תימנה לר"י דברים יבמות (גס ו' סט) משמע דלמא דבי רבי ישמעאל אף כל לאתווי כלאים כי היכי דליהו כמר ופשתים מופנה למדרש